

Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Eski hâl muhal, ya yeni hâl ya izmihlal"

**"Eski hal muhal,
ya yeni hâl ya izmihlal"**

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 24.05.2024 Cuma günü İstanbul Lütüfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirilen Albaraka İslami Finans Zirvesi'ne katılarak bir konuşma yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında; büyük İslam âlimi Bediüzzaman'ın meşhur sözü olan: "Eski hal muhal ya yeni hal, ya izmihlal" sözünü de kullanarak, "Küresel güvenliğin teminatı olarak yıllardır bize anlatılan kurumlar büyük bir zaaf içindedir. 'Eski hâl muhal, ya yeni hâl ya izmihlal', bu sözün adım adım gerçeğe dönüşmeye başladığına şahitlik ediyoruz. Türkiye olarak uzun süredir bu duruma dikkat çekmekteyiz. Küresel sistemin tüm unsurlarıyla günümüzün gerçeklerine göre yeniden dizayn edilmesi gerektiğini söylüyoruz. 'Dünya 5'ten büyüktür' tespitimiz, sistemin değişmesine olan acil ihtiyacı göstermektedir." dedi.

Zirveye öncülük eden Albaraka İslam Ekonomisi Forumu, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, İstanbul Finans Merkezi, Türkiye Varlık Fonu, İbn Haldun Üniversitesi ve İslam İşbirliği Gençlik Forumuna teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirveye yurt içi ve yurt dışından gelen ilim erbabına ve sektör temsilcilerine katkılarından dolayı şükranlarını sunduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Zirvenin ülkemiz, bölgemiz, ekonomimiz ve insanlık için hayırlara vesile olmasını Rabb'imden niyaz ediyorum. Bu vesileyle Albaraka Zirvelerini hayata geçiren aziz kardeşim merhum Şeyh Salih Kamil'i buradan rahmetle yad ediyorum. Merhum Şeyh Salih Kamil sadece vizyoner ve başarılı bir iş adamı değil aynı zamanda ihtiyaç sahiplerine el uzatan, öğrencileri destekleyen hak ve halk için imkânlarını seferber eden hayırsever bir insandı. Şeyh Salih Kamil'in ufkunun bir ürünü olan Albaraka Zirveleri İslam ekonomisi ve finansının dünyada gelişmesine ciddi katkılar yapmıştır. Alternatif finans araçlarının her türlü zorluğa rağmen elde ettiği başarıda merhum Şeyh Salih'in, Albaraka İslami Finans Vakfının ve Albaraka Zirvelerinin çok önemli payı vardır. Mevla kendisinden razı olsun diyorum."

ZİRVEYE 75 ÜLKEDEN 1500'DEN FAZLA KİŞİ KATILIYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Albaraka Zirvesi'ne ilk kez ev sahipliği yaptığını belirterek, "İslam ekonomisine dair küresel düzeyde öngörüler, temel yapı taşları ve ihtiyaçlar" temasıyla düzenlenen bu seneki zirvenin başarılı geçmesini, sektör açısından hayırlara vesile olmasını diledi.

Dünyadaki 75 ülkeden yaklaşık 1500'den fazla katılımcıyı zirve münasebetiyle Türkiye'de misafir edeceklerini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, seçkin isimleri, yatırımcıları, yöneticileri ve uzmanları bir araya getiren zirvenin ülkede İslami finans ve katılım sektörünün büyümesine ivme kazandıracağına inandığını vurguladı.

Zirvede 2 gün boyunca konuşulacak, tartışılacak başlıklara bakıldığında kapsamlı bir hazırlığın yapıldığını gördüğünü belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İslam ekonomisinin tarihî serencamından ahlaki ilkelerine, İslami yatırım araçlarından sürdürülebilir büyümeye, kar odaklı teşebbüslerden vakıf ve zekât müessesesine kadar geniş bir yelpazede belirlenen paneller yol gösterici tartışmalara zemin olacaktır. Kıymetli fikirleriyle zirveye katkı sunan tüm katılımcılara şimdiden teşekkür ediyorum" diye konuştu.

"İSTANBUL, FİNANS VE İSLAMİ FİNANS ALANINDA BÜYÜK BİR POTANSİYELE SAHİP"

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasını ilgiyle dinlediği Albaraka Mütevellî Heyeti Başkanı Şeyh Abdullah Kamil'i tebrik ettiğini söyleyerek, şunları ifade etti: "Böyle bir zirvenin ülkemizde düzenlenmesi ayrıca önemlidir. Doğu-Batı arasında tarih boyunca ticari ve beşerî köprü vazifesi üstlenen Türkiye, finansal piyasalar arasında da aynı rolü oynamaya başladı. Geçen sene hizmete açtığımız İstanbul Finans Merkezi, bu çabalarımızın ve vizyonumuzun adeta bir sembolü oldu. İstanbul'un finans ve İslami finans alanında büyük bir potansiyele sahip olduğunu uluslararası yatırımcılar da tasdik ediyor. Albaraka Zirvesi inşallah İstanbul'un bölgesel finans merkezi konumunu küresel düzeye çıkarmaya matuf çabalarımızı destekleyecektir."

Zirvenin İslami ekonomi sisteminin temel taşı olarak İslami finansın etik standartlarının daha iyi anlaşılmasına vesile olacağını düşündüğünü kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, bunun yanında global ölçekte, İslam ekonomisine yönelik hizmet ve ürün pazarlarının keşfedilmesine zirvenin yardımcı olacağı kanaatinde olduğunu dile getirdi.

"YILLARDIR BİZE KÜRESEL GÜVENLİĞİN TEMİNATI OLARAK ANLATILAN KURUMLAR BÜYÜK BİR ZAAF İÇİNDEDİR"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son yıllarda dünyanın köklü bir dönüşüm sürecinden geçtiğini, İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan ekonomik, askerî ve siyasi sistemin temellerinin her yeni gelişmeyle daha şiddetli sarsıldığını söyledi. Uluslararası sistemde dengenin kaybolduğunu, belirsizliğin arttığını, istikrarsızlığın ve kaosun dünyanın hâkim rengi hâline geldiğini çok net görebildiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Koronavirüs salgınının yol açtığı tahribatın enkazı kaldırılmadan Rusya-Ukrayna Savaşı patlak vermiş, bunu 7 Ekim'de Gazze krizi izlemiştir. İsrail'in yaklaşık 8 aydır tüm insanlığın gözü önünde Gazze'de işlediği toplu katliamlar küresel düzenin acziyetini gözler önüne sermiş, mevcut kurumlara olan güveni sarsmıştır" diye konuştu.

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi başta olmak üzere dünyada nizamı sağlamakla mükellef yapıların adaletsiz ve çarpık karakterinin bir kez daha ortaya çıktığını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti: "Açıkça ifade etmek gerekirse şu an dünyada mazlumu koruyacak, zalimi durduracak, zulmün önüne geçecek bir kurumsal mekanizma yoktur. Küresel güvenliğin teminatı olarak yıllardır bize anlatılan kurumlar büyük bir zaaflı içindedir. 'Eski hâl muhal, ya yeni hâl ya izmihlal', bu sözün adım adım gerçeğe dönüşmeye başladığına şahitlik ediyoruz. Türkiye olarak uzun süredir bu duruma dikkat çekmekteyiz. Küresel sistemin tüm unsurlarıyla günümüzün gerçeklerine göre yeniden dizayn edilmesi gerektiğini söylüyoruz. 'Dünya 5'ten büyüktür' tespitimiz, sistemin değişmesine olan acil ihtiyacı göstermektedir. Rusya-Ukrayna Savaşı ve Gazze soykırımıyla birlikte artık bu kaçınılmaz bir hâl almıştır. Şunu görmek ve kabullenmek mecburiyetindeyiz: Dünyanın devasa bir köye döndüğü günümüzde sınırlar ve

mesafeler bizi koruyamaz. Afrika'da onca yer altı kaynağına rağmen insanlar açlıktan ölüyorsa, Suriye'de, Sudan'da, Yemen'de kan akmaya devam ediyorsa, Gazze'de 35 bin 600 masum insan acımasızca katlediliyorsa, medeniyetlerin beşiği Akdeniz mülteci kabristanına dönüşmüşse, her yıl binlerce umut yolcusu son nefesini çöllerde, dağlarda veriyorsa, kusura bakmayın ama kimse kendini emniyette hissedemez, gece başını yastığa rahat koyamaz."

"DAHA KUŞATICI BİR SİSTEMİN İHDASI İÇİN EL ELE VERMELİYİZ"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, adaletin olmadığı yerde huzur ve barışın, güvenliğin olmadığı yerde de demokrasi ve özgürlüğün olmayacağını dile getirerek, küresel sistemin elitlerinin bu tabloyu görmezden ve duymazdan geldiğini söyledi. Yaşanılan her hadisenin, her bölgesel krizin, yıllarca biteviye giden her kanlı barışın ve barış karşısındaki savaşın herkese bu gerçekleri tekrar hatırlattığını kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İnsanlık olarak hem kendimizin hem evlatlarımızın müreffeh bir dünyada yaşamasını istiyorsak çözüm yerine sürekli sorun üreten mevcut sistemde özellikle ısrardan vazgeçmeliyiz. Bunun yerine daha dengeli, daha adilane, daha kuşatıcı bir sistemin ihdası için hep beraber el ele vermeliyiz. Karşı karşıya olduğumuz meydan okumalar esasen hiçbirimize başka bir alternatif de bırakmıyor. Hangi inanca, kültüre, millete mensup olursak olalım, bunun için mücadele etmemiz gerektiğinin altını bir kez daha çizmek istiyorum" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, küresel finansal mimarinin varlık gayesinin aslında üretim ve refah artışına katkı yapmak olması gerektiğine dikkati çekerek, varoluş gayesi üretimi, istihdamı ve değer üretimini desteklemek olan finansal sistemin artık reel sektörden bağımsız ve reel sektörü sömüren bir yapıya dönüştüğünü bildirdi.

"Sistem, gelir ve servet adaletsizliklerinin besleyerek, yapay büyümeye yol açarak az gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler üzerinde aşırı baskı oluşturuyor" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2008 krizinden sonra borca ve faize dayalı finansal mimarinin krizi doğuran sebepleri ortadan kaldırmaya dönük gerekli adımları atmadığını, sistemin yapısal sorunları açıkça gün yüzüne çıktığı hâlde sürecin geçici önlemlerle yönetilmeye çalışıldığını belirtti. Bunun mevcut sıkıntıları çözmek yerine derinleştirdiğini gördüklerini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Geldiğimiz noktada küresel finans mimarisinin oldukça kırılğan bir yapıda olduğunu bugün süreci doğru okuyan herkes kabul ediyor" değerlendirmesini yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Uluslararası Finans Enstitüsü verilerine göre küresel borçluluğun 2024 yılı ilk çeyreğinde rekor tazeleyerek 315 trilyon dolar seviyesine ulaştığını, bu oranların bile sürdürülebilirliği şüpheliyken tahminlerin borçluluğun daha da artacağına işaret ettiğini aktardı.

"KÜRESEL DÜZEYDE FAKİRDEN ZENGİNE DOĞRU ARTAN BİR SERVET TRANSFERİ YAŞANIYOR"

Kronikleşen bir diğer sorunun da servet ve gelir adaletinin bozulması olduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: "Öyle ki günümüzde servet eşitsizliği dünyada tarihî bakımdan en yüksek seviyesine çıktı. Dünyadaki en zengin yüzde 1'lik kesim toplam küresel servetin neredeyse yarısına sahip. Alttaki yüzde 50'lik kesimin küresel servet dağılımından aldığı pay ise yüzde 1'i dahi geçmiyor. Yani küresel düzeyde fakirden zengine doğru artan bir servet transferi yaşanıyor. Bu rakamların bize anlattığı şudur; Afrika'dan Asya'ya milyarlarca insan bir avuç tufeylinin refahı, keyfi, konforu ve şatafatlı hayat sürmesi için adeta seferber olmuş durumdadır. Büyük şair, fikir, dava ve aksiyon adamı üstat Necip Fazıl bu tabloyu bakınız nasıl dizelere döküyor: 'Allah'ın on pulunu bekleyedursun on kul/Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul/Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa.' Evet, kurt taksiminin bile ötesine geçen bir adaletsizlikle karşı karşıyayız. Elini vicdanına koyan hiç kimsenin

böyle bir manzarayı içine sindireceğini düşünmüyorum. Kapitalist sistemin serbest piyasayı teşvik ediyor gözükse de arka planda tekelleşmeyi, tefeciliği, manipülasyonu, üretim, emek ve ticaretten daha ziyade paradan para kazanmayı ödüllendirdiğini görüyoruz. Zayıfı daha zayıflatan, fakiri daha da fakirleştiren, zalimi güçlendiren bu sistemin dertlerinize derman olamayacağını, insanlığa refah, huzur ve adalet getirmeyeceğini artık hepimiz kabul etmek zorundayız.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, zekât, sadaka, komşu açken tok yatmama, kul hakkı yememe, aldatmama, tamahkarlık yapmama gibi İslami umdelerin aynı zamanda ekonomik hayatın da temel yapı taşları olduğunu vurguladı.

Bunların üzerine inşa edilen iktisat modelinin adının İslam iktisadı olduğunu söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İslam iktisadı, ekonomik büyüme ve kalkınmanın yanı sıra adalet, ahlak, sürdürülebilirlik, sosyal refahı ve çevreyi de gözetmektedir. Bu iktisadın mütemmim cüzü ise İslami finans, Türkiye’deki ismiyle katılım finanstır. İnsani ve ahlaki değerleri varlığa dayalı ve risk paylaşımını merkezine koyan, sosyal adaleti önceleyen, pozitif sosyal etki oluşturmaya hedefleyen katılım finans tüm insanlığa hitap edebilecek potansiyele sahiptir” diye konuştu.

“KATILIM ESASLI SERMAYE PİYASALARI ALANINDA CİDDİ MESAFE ALDIK”

Türkiye olarak bizzat bunun yaşandığını, yakın tarihte tecrübe edildiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın çabalarıyla hayata geçen özel finans kurumlarının 40 sene içinde sürekli gelişerek ve kabuk değiştirerek bugünlere kadar geldiğini kaydetti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, katılım finans sisteminin Türkiye’deki öncüsünün 1984 yılında rahmetli Salih Kamil’in de desteğiyle kurulan Albaraka Türk olduğunu aktararak, “Daha sonra yeni aktörler ve oyuncularla katılım finans sektörü büyüdü ve günümüzde bankacılık sistemi içindeki payı yüzde 9’a yaklaştı. Katılım esaslı sermaye piyasaları ve katılım sigortacılığı gibi alanlarda da ciddi mesafe aldık. Ancak katılım finansın hâlen arzu ettiğimiz seviyenin gerisinde olduğunu itiraf etmek durumundayım. Bunda diğer sebeplerle birlikte sektörün de payı bulunuyor” ifadelerini kullandı.

Yastıkaltı denilen, sistem dışı tasarruf kültürüne sahip olunduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bizim insanımız Allah göstermesin, zor günlerinde muhannete muhtaç olmamak amacıyla gelirinin bir kısmını biriktirir, tasarruf eder. Bunu da çoğunlukla altın ve maalesef dövizle yapar. Yastıkaltında döviz ve altının sahibine güven verme dışında ekonomiye aktif bir katkısının olmadığını hepimiz biliyoruz. Yastıkaltı tasarrufların ekonomiye kazandırılmasını hep arzu ettik” diye konuştu.

“KATILIM FİNANSA YÖNELİK TOPLUMDAKİ ÖN YARGILAR HÂLEN KIRILMADI”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, finans kurumlarını bu konuda politika geliştirmeleri için teşvik ettiklerini, desteklediklerini, farklı zamanlarda çağrıda bulunduklarını ama bunda tam anlamıyla muvaffak olamadıklarını belirterek, şöyle devam etti:

“Yastıkaltı altınların ekonomiye kazandırılmasında kurumlarımız toplumu ikna edici finansal ürünler geliştiremedi. Katılım finansa yönelik toplumdaki ön yargılar hâlen kırılmadı. Bu alanda hâlen bilgiden ziyade eskiden kalma ön kabullerle hareket edildiğine üzülerken şahit oluyoruz. Katılım finans sistemini hak ettiği yere getirmemiz gerekiyor. Bunun için finansa yönelik bakış açısını değiştirmeliyiz.”

Türkiye’de katılım finansın ekseriyetle dini hassasiyetlere göre tasarrufların değerlendirilmesi olarak görüldüğünü ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, nüfusunun yüzde 99’u Müslüman olan bir ülkede bu yaklaşımın elbette çok kıymetli olduğunu söyledi.

Türkiye ekonomisinin potansiyeli ve ihtiyaçları açısından bunun yeterli olmadığını

kanaatinde olduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Katılım finans ülkemizin kalkınması, ekonomisinin güçlenmesi ve finansal bağımsızlığı noktasında büyük imkânlar sunuyor. Bundan azami derecede istifade etmemiz önemlidir. Kısa vadede katılım finansın bankacılık varlıkları içindeki payını yüzde 15'e taşımayı hedefliyoruz" dedi.

"TÜRKİYE'YE GÜVENEN HİÇ KİMSE PİŞMAN OLMADI"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu hedef doğrultusunda son yıllarda İstanbul Finans Merkezi'nin açılışı ve yeni katılım finans kuruluşlarının hizmete başlaması gibi pek çok kritik adım attıklarını belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü: "İstanbul Finans Merkezi'nin fintech ile birlikte iki temel sac ayağından birini katılım finans olarak belirlenmesi bir başka önemli hamleydi. Bununla katılım finansın gelişmesine ve finansal sistemde hak ettiği yere gelmesine verdiğimiz önemi açıkça gösterdik. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisimiz tarafından hazırlanan ve ülkemizin bu alandaki ilk stratejik belgesi olan Katılım Finans Strateji Belgesi'ni de 2022 yılı sonunda yayınladık. Uluslararası İslami altyapı ve likidite kuruluşunun fikri ve teknik altyapısının oluşturulmasına dair çalışmalarımız devam ediyor. Yine derecelendirme sistemi Uluslararası İslami Finans Tahkim Mekanizması, Sukuk Garanti Fonu Helal Park ile Hac ve Umre Fonu gibi projelere ilişkin fikri ve teknik değerlendirmelerimizi sürdürüyoruz." Cumhurbaşkanı Erdoğan, Orta Vadeli Program ve 12. Kalkınma Planı'yla da katılım finans sisteminin geliştirilmesine yönelik önemli hedefler belirlediklerini ifade ederek, "Başta katılım sigortacılığı ve katılım fintechler odaklı eylem maddelerimiz olmak üzere geniş bir alanda çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde tüm bu birikimi inşallah müstakil bir katılım finans kanununu ülkemize kazandırarak taçlandırmak arzusundayız. Bununla ilgili hazırlık çalışmalarımız da şu an devam ediyor" diye konuştu.

Son 21 yılda Türk ekonomisine tarihî başarılar yaşatmış bir hükûmet olarak katılım finans alanında Türkiye'yi hak ettiği yere biiznillah getireceklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu değerlendirmede bulundu: "Özellikle Asya, Avrupa ve Afrika'nın tam kalbinde yer alan İstanbul'u küresel finans ve katılım finans merkezlerinden biri yapacağız. Burada bulunan kardeşlerimiz çok iyi biliyor ki Türkiye'ye güvenen hiç kimse pişman olmadı. Kazandırarak kazanmayı amaçlayan hiçbir müteşebbis ülkemize yatırım yaptığı için sonradan nedamet duymadı. Bundan sonra da kazan kazan temelinde iş birliklerimizi ilerleteceğiz. Türkiye'nin ekonomisine, üretimine, istihdamına, ihracatına, finans sektörüne katkı sağlamayı amaçlayan her türlü girişime destek vereceğiz. Tüm kurumlarımızın sizlere gereken kolaylığı ve yardımı yapmaya hazır olduğunu bilmenizi istiyorum."

Zirvenin hayırlara vesile olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirveyi düzenleyen tüm kurumlara da şükranlarını sundu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Albaraka Forumu Mütevelli Heyeti Başkanı Şeyh Abdullah Saleh Kamel'i tebrik ederek, ülkelerine ve halklarına dostluk ve kardeşlik mesajlarını iletti.

MUTABAKAT ZAPTLARI İMZALANDI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasının ardından, Albaraka Forumu ile Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, İstanbul Finans Merkezi, Türkiye Varlık Fonu, İbn Haldun Üniversitesi ve İslam İşbirliği Teşkilatı Gençlik Forumu arasında ayrı ayrı ikili mutabakat zaptları imzalandı.

Anlaşmalara, Albaraka İslam Ekonomisi Forumu Genel Sekreteri Yousef Hassan Khalawi ile Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü Salim Arda Ermut, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Burak Dağlıoğlu, İstanbul Finans Merkezi Genel Müdürü Ahmet İhsan Erdem, İslam İşbirliği Teşkilatı Gençlik Forumu Başkanı Taha Ayhan ve İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Atilla Arkan imza attı.

Daha sonra Albaraka Forumu Mütevelli Heyeti Başkanı şeyh Abdullah Saleh Kamel, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a günün anısına minyatür Kbe kapısı takdim etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, katılımcılarla aile fotoğrafı ektirmesinin ardından program sona erdi.

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı İnternet Sitesi – 24.05.2024

Aktif Kaynak Link:

<https://www.tccb.gov.tr/haberler/410/152503/-kuresel-sistemin-gunumuz-gercekleri-ne-gore-yeniden-dizayn-edilmesi-gerekiyor->